

Konjunktur med dette at udnytte en Katastrofe for det danske Samfund. Jeg mener tillige, at Rederne har begaaet en skæbnesvanger Fejl ved at vie sig først og fremmest til dette at skaffe et stort Udbytte for Aktionærerne, selv om det kom Samfundet til Skade, og har overset, at de derved kom til i mange Menneskers Øjne at undergrave den private Næringsdrifts Eksistensberettigelse.

Min Opfattelse af hele dette Forhold bundet i den Betragtning, at det ikke kan tillades en enkelt Person eller en enkelt Institution at udnytte et øjeblikkeligt skæbnesvangert Forhold til Skade for det hele Samfund. Jeg kan nærmere belyse dette ved at tage et Eksempel. Jeg mener, at hvis en enkelt Person eller en enkelt Kreds af Personer ejer en Genstand, som er en Nødvendighedsartikel for det hele Samfund, og ejer den paa en saadan Maade, at ikke andre kan erstatte den og ikke andre kan skaffe Samfundet, hvad det behøver, kan Samfundet paa ingen mulig Maade tillade denne enkelte at eksploitere denne Genstand, holde den tilbage og diktere Priserne, saa at der derved kommer Nødstilstand for Samfundet. Og hvad der her gælder med Hensyn til Varer, maa gælde paa samme Maade overfor et Redskab, som den enkelte besidder, det Redskab, som er uundværligt til Tilfredsstillelse af Samfundets Behov. De Eksempler, jeg her har fremdraget, synes mig at kunne finde fuld, klar og tydelig Anvendelse paa Skibsfarten. I Skibsfarten har vi netop et saadant Redskab, som er uafviselig nødvendigt for det danske Samfund, og jeg mener, at dette har en Ret til at gribe ind med Hensyn til, hvorledes det skal anvendes, og under hvilke Forhold og paa hvilke Betingelser det skal ske. Jeg har denne Opfattelse, og jeg kan underbygge min Anskuelse paa dette Punkt ved at henvise til fremmede Regeringers Foranstaltninger og ogsaa til en vis Grad til danske Regeringsforanstaltninger. Jeg kan henvise til samtlige de krigsførende Magter, der har overtaget Kontrollen med deres Handelsskibsflaade, ikke alene af militære Hensyn, men ogsaa af Hensyn til den almindelige Varetransport. Jeg mener, at vi har Lov til at bruge ogsaa dette Eksempel, uanset at de Lande, jeg her taler om, er krigsførende, medens vi endnu Gud ske Lov er neutrale. Det afgørende i dette Forhold er efter min Opfattelse ikke dette, om et Land er i Krig eller i Fred, men om det er i Nødstilstand eller ikke i Nødstilstand. Jeg kan ogsaa hen-

vise til, at den danske Regering er fremkommet med adskillige Forslag, rigtige og gode Forslag, paa en Række Punkter, hvor det gælder om at faa præsteret Ydelser, f. Eks. at faa fremskaffet Korn eller Brændsel, eller hvor man har lagt Beslag paa almindelige Arbejdsmidler saavel som paa personlig Arbejdskraft, altsaa i Virkeligheden er skredet ind og har foreskrevet Ydelser, som den enkelte skal præstere. Maa jeg med Hensyn til de to sidste Punkter, jeg nævnedes, Levering af Arbejdsmidler og Præstering af personligt Arbejde, pege paa Brændselsloven, der giver et fulgyldigt Udtryk for, hvorledes Regeringen har set paa disse Forhold; og maa jeg endelig pege paa Bestemmelserne om Maksimalpriser, der til fulde viser, hvorledes Regeringen har fundet det betimeligt, rigtigt og forsvarligt at diktere de Betingelser, for hvilke de enkelte Forbrugsgenstande skal stilles til Samfundets Raadighed. Men naar Regeringen har stillet sig saaledes paa den Række Punkter, jeg nu har fremdraget, maa man, synes jeg, uvilkaarligt spørge sig selv, hvorledes det er muligt, at Regeringen nu paa tredje Aar har ladet Skibsfarten virke ganske uantastet, ganske frit, ganske som den selv vilde, og ladet den bestemme baade Anvendelsesmaaden, Anvendelsens Omfang og Betingelserne for Anvendelsen. Jeg forstaar ikke denne Regeringens Stilling! Det rene, klare nøgne Faktum er dette, at vor Skibsfart i dette Øjeblik er og længe før 1. Februar d. A. har været den eneste Streng, der forbinder os med *det* vestlige Udland, som vi slet ikke kan undvære, naar vi skal fortsætte vort daglige Liv uden ligefrem at komme ud i Nødsforhold. Faktisk vil en Afbrydelse af denne Streng betyde Nødstilstand, medens Opretholdelsen af Strengen betyder, at vi dog maaske frømdes kan leve videre under taalelige Forhold. Som jeg nævnedes før, staar dette Forhold for mig som værende saa vigtigt, at det maaske endog er det vigtigste i Øjeblikket efter Spørgsmaalet om Krig eller Fred.

Det Spørgsmaal, jeg opkaster, er da dette, om det virkelig under disse alvorlige Forhold har været rigtigt og frømdes er rigtigt at lade Skibsfarten, Rederne alene, bestemme, om deres Skibe skal sejle, hvorledes de skal sejle, og paa hvilke Betingelser de skal sejle. Som jeg nævnedes før, bebrejder jeg Regeringen, at den ikke tidligere er skredet ind i dette Forhold, men jeg ønsker at tilføje, at den Kritik, jeg her fremsætter, ikke umiddel-